

Editorial

Vážené dámy a vážení pánové,

předkládáme Vám poslední letošní číslo časopisu *Trendy v podnikání*, které obsahuje další vybrané příspěvky přednesené na stejnojmenné konferenci. Zaměření jednotlivých příspěvků je poměrně pestré. Nejdříve jsou příspěvky zaměřené na problematiku zemědělských podniků a potravin, následuje podnikání a v závěru se přesouváme k managementu a řízení lidí.

Příspěvek týmu autorů z SPU v Nitre je zaměřen na vliv zadluženosti na rentabilitu zemědělských podniků na Slovensku. Autoři ukazují vývoj bankovních úvěrů a růst zadluženosti a dokumentují ochotu podniků se zadlužovat. Zabývají se efektem finanční páky a rentabilitou vlastního kapitálu.

Studie Jamricha a Pokrivčáka, též z SPU v Nitre, je zaměřena na velmi diskutované téma vztahu zvyšování ceny alkoholu a jeho spotřeby. Jak autoři v závěru uvádějí, studie potvrdila, že zdanění alkoholických nápojů nelze použít jako jediný nástroj pro snižování spotřeby alkoholu. K dosažení snížení sociálních a zdravotních důsledků těžkého pití alkoholu musí existovat implicitní podpůrné nástroje, jako jsou omezení prodeje a zákazy komerčních reklam zaměřených na alkohol, a namísto nich podporovat kampaně proti pití.

Z oblasti zaměřené na ekonomiku zemědělství autorky Vargová a Rajčániová z SPU v Nitre analyzují trh mléka ve Visegrádských zemích. Jejich výsledky naznačují, že ceny kravského mléka se vzájemně ovlivňují. Spotřebitelé a výrobci v analyzovaných zemích jsou tedy ovlivňováni nejen vertikálním přenosem cen v potravinovém dodavatelském řetězci, ale je zde také prostorový (geografický) vliv.

Na export rodinných firem a jejich rozvoj je zaměřen příspěvek autorek Petřů a Tomáškové. Uvádějí, že pro tyto firmy je významná podpora ze strany státu. Vyzdvihují například podporu účasti na výstavách a veletrzích, zveřejňování příběhů úspěšných exportérů, vytváření manuálů exportéra pro jednotlivá teritoria atd.

Tým z Univerzity v Žilině se zabývá problematikou příležitostí v podnikání v osobní dopravě na železnici. Na základě dat uvádějí, že soukromé dopravní společnosti se zaměřují na optimalizaci nákladů a zvyšování zisku, proto je trh železniční osobní dopravy významně ovlivněn ekonomickými aspekty. Jde zejména o problematiku vnitřních nákladů. Další významný vliv potom hrají poptávka po dopravě a úroveň konkurenceschopnosti železničních dopravců.

Studie týmu z Ekonomické fakulty JČU v Českých Budějovicích porovnává zvolené aspekty strategického plánování se zaměřením na malé podniky. V závěru uvádějí, že podniky z jejich studie si dobře uvědomují svou konkurenční výhodu a zdůrazňují, že jde o "profesionální, odbornost, zkušenosti a spolehlivost".

Na známý model excelence (EFQM) je zaměřen příspěvek Novákové z VUT v Brně. Autorka na příkladu přehledně prezentuje aplikaci dotazníkového systému Model START. Článek je jistě využitelný jako příklad do výuky na ekonomických fakultách.

Studii zaměřenou na duševní vlastnictví a inovace prezentuje tým z Ekonomické univerzity v Bratislavě. Výchozím bodem je hodnocení inovační úrovně Slovenska v rámci EU. Je prezentován výstup dotazníkového šetření zaměřeného na MSP, kde je v závěru upozorněno na slabě rozvinuté výzkumné aktivity MSP, problém vysokých nákladů na inovace, malé mezinárodní zapojení, nerozvinutou kooperaci s univerzitami a nakonec i na problém s nízkou kvalifikací a nedostatkem absolventů, zejména pro technické profese.

Na vícegenerační řízení na pracovišti je zaměřen příspěvek Kutláka, který předkládá přehled znaků jednotlivých generací a s odkazem na odborné zdroje předpokládá, že bude docházet ke stírání rozdílů mezi generacemi Z a Y. Na druhou stranu uvádí, že personální procesy ve firmách musejí být čím dál více personalizované, případně by měly být alespoň uzpůsobeny dle jednotlivých generací. Zdůrazňuje, že bude potřebné věnovat pozornost generaci Z, která doposud nezažila ve svém profesním životě ekonomickou krizi.

Příspěvek Čížka je zaměřen na management rizik a jeho cílem je představit návrh softwarového řešení, který vychází z teoretické rešerše a reflektuje potřeby a zkušenosti získané při výzkumech využívajících SAFMEA metodu. Návrh řešení dokumentuje rizikovou maticí a zobrazením rizikové mapy.

Vážení čtenáři, tímto je završeno publikování vybraných příspěvků přednesených v listopadu 2018 na šestém ročníku konference *Trendy v podnikání*. Tato konference již tradičně jednou za dva roky obohacuje náš časopis a my doufáme, že tomu tak bude i nadále.

za redakci časopisu
Ludvík Eger